

การพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสุทธิวาราม

กรุงเทพมหานคร

Development of Entrepreneurship Activities in Occupational Subject Using Project-based Learning for Mathayomsuksa 5, Watsutthivararam School in Bangkok

สุทิสฯ เสาวกุล* เมธิณี วงศ์วานิช รัมภากาภรณ์** และพนิต เข้มทอง**

สาขาวิชาธุรกิจและคอมพิวเตอร์ศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Suthisa soawakul*, Methinee Wongwanit Rumpakapon**, and Panit Khemtong**

Major of Business and Computer, Department of Vocational Education, Faculty of Education, Kasetsart University
Department of Vocational Education, Faculty of Education, Kasetsart University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสุทธิวาราม กรุงเทพมหานคร กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 โรงเรียนวัดสุทธิวาราม กรุงเทพมหานคร จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการ 2) แบบประเมินทักษะและความสามารถในการวิเคราะห์กิจการ 3) แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม 4) แบบประเมินทักษะการนำเสนอหน้าชั้นเรียน 5) แบบประเมินการจัดทำโครงงาน และ 6) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project - based Learning) ในการวิเคราะห์กิจการพบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการในระดับดีมากมีทักษะ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์กิจการ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนมีทักษะการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด และการนำเสนอหน้าชั้นเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ทักษะการจัดทำโครงงานในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการสะท้อนกลับ พบว่า ครูผู้สอนสามารถกระตุ้นให้นักเรียนได้

สืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์กับตนเองและสามารถนำข้อมูลต่างๆ ที่สืบค้นได้ไปปรับปรุงแก้ไข ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณสมบัติ และยังสามารถนำไปปรับปรุง การทำงานให้ดียิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนทำงานได้ดียิ่งขึ้น และมีความรู้ ทักษะ คุณสมบัติในระดับที่สูงขึ้นได้

คำสำคัญ: กิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการ การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

Abstract

The purpose of this research was to develop entrepreneurship activities in Occupational subject by using project-based learning Mathayomsuksa 5 students, Watsutthivararam School in Bangkok. The research sample group was Mattayom 5/5 students at Watsutthivararam School in Bangkok totally 35 people. The research tools were comprise of 1) Form of Evaluating Basic Knowledge about Entrepreneurship, 2) Form of Assessment of Skills and Ability in Business Analysis (SWOT Analysis), 3) Group Work Skills Assessment Form, 4) Assessment Form for Presentation Skills in front of the Classroom, 5) Project Evaluation Form, and Learning Management Plans by using Entrepreneurship Activities in Occupational Subject. The statistics used in data analysis were Percentage, Mean and Standard Deviation, and Content Analysis.

The results of the research were as follows: 1) The results of the development of

entrepreneurship activities in occupational subject by using project-based learning through business analysis activities found that students had basic entrepreneurship knowledge, skills, ability and overall average score at the highest level. Presentation skill of the student's class were at the highest level. The overall average score of project preparation was at a high level, 2) Reflection results showed that teachers could encourage students to search information that was useful to themselves and could bring various information that could be searched to improve knowledge, skills and qualifications and could also be used to improve their better students' works and increased higher level of students' knowledge, skills and qualifications.

Keywords: Entrepreneurship Activities Project-based Learning

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในปัจจุบันการเรียนรู้ในห้องเรียนไม่ค่อยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ ใช้การเรียนรู้แบบเดิมๆ ทำให้ตามโลกในปัจจุบันไม่ทัน ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญโดยมียุทธศาสตร์หัวข้อย่อยที่ 2.3 การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร และ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน หัวข้อย่อยที่ 3.1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ หัวข้อย่อยที่ 3.2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียม และทั่วถึง หัวข้อย่อยที่ 3.3 การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ (Office of the National Economic and Social Development Council, 2017) นอกจากนี้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2564) ได้ปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ รวมถึง ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาคและระดับประเทศ ในทุกขั้นตอนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์

และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ระบุว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลัก ในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข (Ministry, 2010) และระบุว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคนไทย ให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2553 และ (ฉบับที่ 3) กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษายึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และในปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีการตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุดคือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และเห็นแนวทางในการทำงานอาชีพ โดยวิชางานอาชีพเป็นสาระหนึ่งที่จัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ปลูกฝังลักษณะนิสัยให้นักเรียนมีทักษะ มีคุณธรรม มีความคิดสร้างสรรค์ ให้ผู้เรียนฝึกทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนได้เรียนรู้อาชีพที่ตนเองสนใจในอนาคต การพัฒนาตนเองเข้าสู่งานอาชีพ การเตรียมตัวหางาน และการพัฒนาบุคลิกภาพ การสมัครงานและการสัมภาษณ์งาน รูปแบบธุรกิจในการประกอบอาชีพ การประกอบอาชีพโดยเป็นผู้ประกอบการ การเลือกใช้เทคโนโลยีเหมาะสมกับงานอาชีพ เทคโนโลยีที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในงานอาชีพ ตลอดจนประสบการณ์และ

แนวทางในการประกอบอาชีพ และสิ่งสุดท้ายผู้เรียนจะได้ คือ จรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ โดยการสอนของครูผู้สอนต้องมีความหลากหลาย ทั้งนี้พบว่าโรงเรียนวัดสุทิวรารามมีผลการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. รอบสาม ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2554 – พ.ศ. 2558) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนมีผลการประเมิน ร้อยละ 83.42 อยู่ในระดับคุณภาพดีความสามารถในการวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา อยู่ในระดับดี (Quality Assurance Department Wat Suthiwararam School, 2017) และเพื่อให้ระดับคุณภาพของโรงเรียนไม่ต่ำลง และอยู่ในระดับคุณภาพที่ดีและดียิ่งขึ้นไป ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนวัดสุทิวราราม ทางผู้วิจัยจึงสนใจจะจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ผ่านกิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการ ทั้งนี้เนื่องจากการสอนแบบโครงงานยึดหลักพัฒนาการคิดของ Bloom ทั้ง 6 ขั้นตอน คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า (Bloom, 1956 cited in klinnoi) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเพื่อพัฒนาผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับและทักษะไปใช้ได้จริง และเมื่อครูผู้สอนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน หลังจากการวัดผลและประเมินผลแล้ว ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับที่สูงขึ้นเรื่อยๆ และได้รับการเสริมสร้างทักษะต่างๆ ตามสภาพจริง ที่มีมาตรฐานเดียวกันและนำไปสู่การใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและได้ประโยชน์สูงสุดจากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสุทิวราราม กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดสุทิวราราม กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การเป็นผู้ประกอบการ มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางการสู่อาชีพที่สนใจ การเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ ประสบการณ์ในอาชีพที่ถนัดและสนใจ ด้วยลักษณะที่ดีต่ออาชีพ ส่วนการจัดกิจกรรมการเป็นผู้ประกอบการพิจารณาจาก 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์กิจการ 2) ด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการ 3) ด้านทักษะด้านพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 4) ด้านทักษะการนำเสนองานหน้าชั้นเรียน และ 5) ด้านการจัดทำโครงงานของนักเรียน

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 จำนวน 35 คน ที่ศึกษาในภาคปลายปีการศึกษา 2561 เนื่องจากเป็นห้องเรียนที่ผู้วิจัยต้องสอนภาคปลายปีการศึกษา 2561 และเป็นห้องที่มีความพร้อมในการเก็บข้อมูลโดยครูผู้สอน สามารถพบนักเรียนและทำการเก็บข้อมูลได้มากที่สุด โดยในวันเวลาที่ทำการสอนไม่ตรงกับวันหยุดของโรงเรียนและวันหยุดนักขัตฤกษ์ จึงสามารถเข้าพบนักเรียนตามวิชาที่นักเรียนได้เรียนตามตารางเรียนได้ครบทุกคาบเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเกิดประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

1) ผู้เรียนได้รับการเสริมสร้างทักษะความเป็นผู้ประกอบการโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม และการทำงานเป็นทีมร่วมกันในการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

2) ครูผู้สอนได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติม เพื่อเสริมสร้างทักษะความเป็นผู้ประกอบการให้กับผู้เรียนในรายวิชาการอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

3) สถานศึกษาได้รูปแบบของกิจกรรมที่พัฒนาความเป็นผู้ประกอบการโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่เสริมสร้างทักษะความเป็นผู้ประกอบการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียน

วัดสุทธิวราราม กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่

1.1 แบบประเมินทักษะและความสามารถในการวิเคราะห์กิจการ

1.2 แบบประเมินความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการ

1.3 แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม

1.4 แบบประเมินทักษะการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

1.5 แบบประเมินการจัดทำโครงการ

2. เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ ให้แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาการอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนวัดสุทธิวราราม จำนวน 2 แผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความเป็นผู้ประกอบการ

2.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 โครงการเพื่ออาชีพ

2.2 แบบบันทึกหลังการสอนที่มีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมผู้เรียน และให้ผู้เรียน สะท้อนการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ ให้แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 ในรายวิชาการอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนวัดสุทธิวราราม กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิด

ผลการพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

- ด้านทักษะและความสามารถในการวิเคราะห์กิจการ
- ด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการ
- ด้านทักษะพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- ด้านทักษะการนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ด้านการจัดทำโครงการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 กับกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา จำนวน 1 ห้องเรียน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/5 จำนวน 35 คนตามรายวิชาที่นักเรียนได้เรียนในรายวิชาการอาชีพ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและปรับปรุงเป็นระยะ ๆ จำนวน 4 ครั้ง ซึ่งใช้ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research)

(Wongwanich, 2017) มาเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย มาเป็นแนวทาง ในการดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน (Plan) ขั้นการปฏิบัติการ (Act) ขั้นการสังเกต (Observe) และขั้นการสะท้อนผล (Reflect) เมื่อสิ้นสุดขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรม และเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานนำไปสู่การปรับปรุงและวางแผนวงจรปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการประเมินด้านทักษะความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์กิจการ เมื่อพิจารณาในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า หลังจากการพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น สามารถเพิ่มความรู้พื้นฐานความเป็นผู้ประกอบการให้แก่ผู้เรียนในระดับมากที่สุดโดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.61) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.50) ด้านทักษะของนักเรียนจากกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.71) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.46) ด้านคุณสมบัติของนักเรียนจากกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.68) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.47)

2) ผลการประเมินด้านความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการเมื่อพิจารณาในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาอยู่ในระดับดีมาก พบว่า หลังจากการพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น สามารถเพิ่มความรู้พื้นฐานในการวิเคราะห์กิจการให้แก่ผู้เรียนในระดับดีมาก อธิบายถึงผลการประเมินความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา หากพิจารณาเป็นรายบุคคลแล้ว พบว่านักเรียน จำนวน 35 คน มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 16.54 , S.D. = 0.82) และค่าร้อยละอยู่ในระดับดีมากเท่ากับ 82.71

3) ผลการประเมินด้านทักษะพฤติกรรมการทำงานกลุ่มเมื่อพิจารณาในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า หลังจากการพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น มีการวางแผนในการทำงานร่วมกัน มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานชัดเจน มีความกระตือรือร้นในปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีการประเมินและปรับปรุงงานทุกครั้งที่ได้รับคำแนะนำอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า การวางแผนในการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 5.00) และค่าส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.00) รองลงมา คือ มีความกระตือรือร้นในปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายและการประเมินและปรับปรุงงานทุกครั้งที่ได้รับคำแนะนำอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.71) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.52) ถัดไปคือมีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.57) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.55) และการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.57) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมแล้ว มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.29) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.41)

4) ผลการประเมินด้านทักษะการนำเสนองานหน้าชั้นเรียนเมื่อพิจารณาในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า หลังจากการพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น นักเรียนมีการนำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยมีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความเป็นผู้ประกอบการมีรูปแบบการนำเสนอผลงาน กิจกรรมสอดคล้องกับความเป็นผู้ประกอบการเวลาในการนำเสนอ กิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการมีความเหมาะสมมีบุคลิกลักษณะ กิริยาท่าทาง และการใช้ภาษาและน้ำเสียงมีความน่าสนใจ และมีการตอบข้อซักถามถูกต้องชัดเจนอยู่ในระดับดีมากพบว่า เวลาในการนำเสนอกิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการมีความเหมาะสม และการตอบข้อซักถามถูกต้องชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 5.00) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.00) รองลงมาคือ บุคลิกลักษณะ กิริยาท่าทาง และการใช้ภาษาและน้ำเสียงมีความน่าสนใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.71) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.52) ถัดไปคือเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.43) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.52) และรูปแบบการนำเสนอผลงานกิจกรรมสอดคล้องกับความเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.29) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.69) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.47)

5) ผลการประเมินด้านการจัดทำโครงงานของนักเรียนเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวมแล้วในส่วนของโครงงานอยู่ในระดับ

มากที่สุด พบว่า การจัดทำโครงการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.16) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.43) ถัดไปคือกระบวนการทำงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.26) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.45) และผลสำเร็จของงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.39) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.43)

อภิปรายผล

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการอภิปรายจากข้อค้นพบดังนี้ นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา มีความกระตือรือร้น มีความสนใจที่จะปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี พร้อมกับตั้งใจคิดพิจารณาคำตอบก่อนที่จะตอบคำถามซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์กิจการอยู่ในระดับมากที่สุดโดยสอดคล้องกับ (Klinnoi, 2018) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการวิเคราะห์ SWOT เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาการธุรกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) นนทบุรีเห็นได้จากการประเมินความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา หากพิจารณาเป็นรายบุคคลแล้วพบว่า นักเรียน จำนวน 35 คน มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา พบว่า หลังจากการพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น สามารถเพิ่มความรู้พื้นฐานความเป็นผู้ประกอบการให้แก่ นักเรียนในระดับดีมาก โดยสอดคล้องกับแนวคิดของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Wongwaninch, 2017) รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย (Khaemmanee, 2010) ผลการประเมินทักษะพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา หากพิจารณาแล้ว พบว่า การวางแผนในการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับมากที่สุด มีความกระตือรือร้นในปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายและ การประเมินและปรับปรุงงานทุกครั้งที่ได้รับคำแนะนำอยู่ในระดับมาก ถัดไปคือมีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมากที่สุด และการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบงานชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสอดคล้องกับ (Panitkitkosolkul, 2013) ปัจจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของ

บุคลากรกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา พบว่า หลังจากการพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดี โดยสอดคล้องกับ (Reunsuk, 2009) พฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่ม มีการวางแผนในการทำงานร่วมกัน มีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบงานชัดเจน มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีการประเมินและปรับปรุงงานทุกครั้งที่ได้รับคำแนะนำอยู่ในระดับดีมาก ผลการประเมินทักษะการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา หากพิจารณาแล้วพบว่า เวลาในการนำเสนอกิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการมีความเหมาะสม และการตอบข้อซักถามถูกต้องชัดเจนอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ บุคลิกลักษณะ กิริยาท่าทาง และการใช้ภาษาและน้ำเสียงมีความน่าสนใจอยู่ในระดับมากที่สุด ถัดไปคือเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมาก และรูปแบบการนำเสนอผลงานกิจกรรมสอดคล้องกับความเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมแล้วอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา พบว่า หลังจากการพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาการอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น นักเรียนมีการนำเสนอหน้าชั้นเรียนที่ดี โดยสอดคล้องกับ (Rakyut, 2016) การศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยใช้กิจกรรมฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ระดับ ปวช. 1 สาขาการท่องเที่ยว โดยมีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความเป็นผู้ประกอบการ มีรูปแบบการนำเสนอผลงาน กิจกรรมสอดคล้องกับความเป็นผู้ประกอบการ เวลาในการนำเสนอกิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการมีความเหมาะสม มีบุคลิกลักษณะ กิริยาท่าทาง และการใช้ภาษาและน้ำเสียงมีความน่าสนใจ และมีการตอบข้อซักถามถูกต้องชัดเจนอยู่ในระดับดีมาก และผลการประเมินการจัดทำโครงการ ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวมแล้วในส่วนของโครงการ พบว่าการจัดทำโครงการอยู่ในระดับมาก โดยสอดคล้องกับ (Wongyimyong, 2013) วิจัยการพัฒนาความสามารถในการทำงานกลุ่มโดยใช้กระบวนการสร้าง

ความตระหนักของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถัดไปคือ กระบวนการทำงานอยู่ในระดับมาก และผลสำเร็จของงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา พบว่า หลังจากการพัฒนากิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชางานอาชีพ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น นักเรียนมีการจัดทำโครงงาน อยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีความสนใจในการร่วมกิจกรรมการวิเคราะห์กิจกรรมเป็นอย่างมาก สังเกตได้จากการร่วมกิจกรรมเป็นไปอย่างสนุกสนาน นักเรียนมีการซักถามครูผู้สอน และนักเรียนบางคนมีการต่อยอดความคิดเพื่อจะวิเคราะห์รายการอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น นักเรียนบางคนได้ผสมผสานความคิดจากเหตุการณ์ที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน แล้วนำมาประยุกต์ใช้ กับการเรียนของตนเอง โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานนั้น นักเรียนมีการจัดทำโครงงานอยู่ในระดับดีมาก จากข้อสรุปดังกล่าวได้สอดคล้องกับกลยุทธ์การสอนวิเคราะห์ (Moonkam, 2007) และยังสอดคล้องกับ (Susaurut, 2008) การพัฒนาการคิดและ (Sitthirut, 2008) เทคนิคการใช้คำถามพัฒนาการคิดที่กล่าวว่าการคิดวิเคราะห์คือความสามารถในการจำแนก แยกแยะ คัดวิพากษ์วิจารณ์ ให้เหตุผลและหาความสัมพันธ์ของเหตุการณ์เรื่องราว หรือ เนื้อ เรื่องต่าง ๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีจุดมุ่งหมายหรือความประสงค์สิ่งใด และส่วนย่อยๆ ที่สำคัญของแต่ละเหตุการณ์เกี่ยวข้องกันอย่างไร อีกทั้งสามารถให้เหตุผลจากสิ่งที่รับรู้ได้อย่างเป็นระบบ เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนจนสามารถนำไปสู่การตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ครูผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อให้การทำงานเป็นไปตามขั้นตอนอย่างมีระบบ
2. ครูผู้สอนควรฝึกให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีให้สอดคล้องกับการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ อาทิ Problem-based learning หรือ Active Learning เป็นต้น
3. ครูผู้สอนควรปรับเกณฑ์การทำรูปล่มโครงงานให้สอดคล้องกับกิจกรรมความเป็นผู้ประกอบการ และควรมีการสะท้อนข้อมูลกลับไปให้ผู้เรียนด้วยการให้คำชมเชย แนะนำ บอก จุดเด่น จุดด้อยจะทำให้ผู้เรียนมีการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการทำงานของตนเองให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในรายวิชาอื่นๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
2. ควรศึกษาเครื่องมือการเรียนรู้ที่ใช้เสริมสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนในระหว่างเรียน ด้วยวิธีการอื่น ๆ ที่มีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนในระดับชั้นนั้นๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

References

- Office of the National Economic and Social Development Board The Prime Minister. (2560). *National Economic and Social Development Plan (No.12), 2017-2021*. Retrieved from http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422. [In Thai].
- Ministry of Education. (2010). *Education Act 1999 And Amended(No.2nd), 2002And (No.3), 2010*. Bangkok: Teachers Council of Ladprao. [In Thai].
- Bloom, B. (1956). *Taxonomy of educational objectives, handbook I: The cognitive domain*. New York. David McKay.
- Wongwanich,S. (2017). *Classroom Action Research*.(19thedition) Bangkok: Publisher of Chulalongkorn University. [In Thai].
- Khaemmanee, T. (2010). *Teaching Science Knowledge to Organize Learning Process Performance*. Bangkok: Chulalongkorn University. [In Thai].
- Susaurut, P. (2008). *Thinking Development*. Bangkok: 9119Technique printing. [In Thai]
- Sitthirat, C. (2010). *Techniques to use thinking development question*. Bangkok: Sahamit Printingand publishing. [In Thai].

- Klinnoi, Y. (2018). *Instructional Management by Using SWOT Analysis Activities to Strengthen Analytical Thinking Skills for Mathayomsuksa 1 Students in Business Subject in Learning Area of Occupations and Technology of Bodindecha (Sing Singhaseni) Nonthaburi School*. Master Degree thesis of Education (Business and Computer Education). Kasetsart University. Bangkok. [In Thai].
- Moonkam, S.(2007). *Analytical teaching strategies*. Bangkok: Print Image Partnership Limited. [In Thai].
- Reunsuk, S. (2009). *Preschool Children's Cooperative Behavior Experienced Through Group Creative Art Activities*. Master of Education Degree in Early Childhood Education. Bangkok: Srinakharinwirot University. [In Thai].
- Panitkitkosolkul, S. (2013). *Factors related to behavioral responsibility in the operation of personnel of Department of Disaster Prevention and Mitigation, Ministry of Interior*. Master of Science Degree in Applied Behavioral Science Research. Bangkok: Srinakharinwirot University. [In Thai].
- Rakyut, C. (2016). *Study of assertive behavior in speaking, presenting the class by using practice activities Assertive behavior in vocational level 1 in tourism*. Retrieved from <https://slideplayer.in.th/slide/3102724/>. [In Thai].
- Wongyimyong, V. (2013). *Developing the ability to work in groups By using the awareness-building process Of grade 2 students at Prince Royals College*. Retrieved from <https://academic.prc.ac.th/TeacherResearch/ResearchDetail.php?ID=1234>[In Thai].